

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2007-2008

19 juni 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Interpellatie van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het Steunpunt voor Leren en Werken met Functiebeperkingen in het Hoger Onderwijs	1
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de behoefte aan internetopleidingen voor senioren	3
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de leningen voor scholenbouw van het Nationaal Waarborgfonds	4
Vraag om uitleg van de heer Piet De Bruyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de werking van de Vlaamse Vereniging van Studenten	7
Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de regelgeving over hogescholen en universiteiten	11

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Interpellatie van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het Steunpunt voor Leren en Werken met Functiebeperkingen in het Hoger Onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, in uw beleidsbrief 2006-2007 kondigde u aan om het Vlaams Expertisecentrum voor Handicap en Hoger Onderwijs (VEHHO) te willen ombouwen tot een 'Steunpunt voor Leren en Werken met Functiebeperkingen in het Hoger Onderwijs'. De omschakeling werd aangekondigd tegen 1 april 2007. In maart 2007 stelde ik u nog een vraag over de ondersteuning van studenten met een handicap in het hoger onderwijs naar aanleiding van de nieuwe financiering binnen het hoger onderwijs. In opvolging van mijn gestelde vragen pluisde ik vorige week uit wat momenteel de stand van zaken is. Op een aantal aspecten kom ik later nog terug in deze commissie.

Wat het aangekondigde steunpunt betreft, meldde u toen dat dit van start zou gaan op 1 januari 2008. Nochtans was dit, zoals ik al aanhaalde, aangekondigd voor 1 april 2007. U meldde toen in de commissie dat u nog in het voorjaar van 2007 een lastenboek ter goedkeuring zou voorleggen aan de Vlaamse Regering waarin de opdracht van het steunpunt omschreven zou worden.

Ondertussen is het al 19 juni 2008. Het volgende schooljaar staat voor de deur. En nog steeds is het steunpunt niet opgericht. Dit steunpunt kreeg nochtans enkele belangrijke taken toebedeeld. Het zou een beleidsadviserende taak hebben. Verder zou het de bestaande binnen- en buitenlandse expertise bundelen, waardoor onze instellingen niet steeds opnieuw het warm water moeten uitvinden. Voor de studenten met een handicap kan een versnelde evolutie van het beleid ten aanzien van hen enkel voordelen bieden. Het nieuwe steunpunt zou daarvoor een belangrijke motor kunnen zijn. Ook zou het steunpunt een belangrijk aanspreekpunt kunnen zijn voor studenten met een handicap. Het zou enigszins losstaan van de onderwijsinstelling waar ze studeren of hun studies wensen aan te vatten. Het steunpunt zou ook een belangrijke rol kunnen spelen inzake de sensibilisering van de onderwijsinstellingen om projecten over studeren met een handicap op te nemen in het kader van de middelen die opgenomen worden binnen het aanmoedigingsfonds.

Jammer genoeg moeten we vaststellen dat het steunpunt er nog steeds niet is. Erger nog, aan het VEHHO werden

er in de begroting voor 2008 geen middelen meer toegekend. Ze werden integraal overgeheveld naar het nieuwe steunpunt. Dat betekent dat het VEHHO sinds 1 januari 2008 geen financiële middelen meer ontvangt.

Mijnheer de minister, u zult begrijpen dat ik, vanuit mijn bekommernis voor de studenten met een handicap, bij dit alles grote vraagtekens plaats. Kunt u daarover wat meer uitleg geven?

In antwoord op mijn vraag in maart 2007 stelde u ook dat de verbreding van het VEHHO inzake taakstelling en tot een steunpunt voor het hele onderwijsveld gepaard zou gaan met het optrekken van de subsidie. Nochtans was in de begroting van 2008 voor het steunpunt eenzelfde bedrag ingeschreven als voor het toenmalige VEHHO, en geen euro meer. Momenteel werkt het VEHHO volledig vrijwillig verder, ook al zijn er daarvoor geen subsidies uitgetrokken.

Hoe wordt de subsidiëring in 2008 geregeld? Zal er in 2009 in een hoger bedrag voorzien worden?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Stevens, u hebt een heel goede inleiding gegeven bij wat ik beoog met het Steunpunt voor Leren en Werken met Functiebeperkingen in het Hoger Onderwijs. Ik zal dat dus niet meer herhalen.

Ik moet helaas bevestigen dat uw beschrijving van de lijdensweg bij de omvorming van het ad hoc gesubsidieerde VEHHO naar een meer structureel verankerd steunpunt ook vrij accuraat is. Daar wil ik wel een woord uitleg bij geven. Ik had het nieuwe steunpunt aanvankelijk inderdaad van start willen laten gaan in 2007. Begin 2007 heb ik dan ook een lastenboek en procedure laten uitwerken, op basis waarvan de aanvragers hun dossier konden opstellen en voor selectie voorleggen. De Inspectie van Financiën maakte bij die eerste versie van het lastenboek echter een aantal opmerkingen. Ik zal die hier niet allemaal bespreken. De terechte opmerking van de inspectie was echter dat uit de stukken niet ondubbelzinnig bleek dat het wel degelijk de bedoeling was om een open oproep aan alle geïnteresseerde universiteiten en hogescholen te lanceren, in plaats van het toenmalige VEHHO gewoon in zijn bestaan te bevestigen.

Ik heb de administratie toen de opdracht gegeven om dat lastenboek heel grondig te herschrijven, zodat er over de precieze opdrachten, de procedure en de toewijzing van het steunpunt niet de minste twijfel kon

bestaan. De subsidiëring van het VEHHO, waarover tot dan toe jaarlijks beslist moest worden en die normaliter eind maart 2007 afliep, heb ik toen tot het einde van het kalenderjaar verlengd. Pas eind 2007 heb ik van de Inspectie van Financiën, de minister van Begroting en uiteindelijk ook de Vlaamse Regering groen licht gekregen om de oproep voor de oprichting van een steunpunt te lanceren. Op dat ogenblik was het voor mij duidelijk dat het steunpunt onmogelijk op 1 januari 2008 al van start zou kunnen gaan.

Om de continuïteit van de dienstverlening te garanderen, heb ik toen overwogen om de subsidie aan het VEHHO nogmaals te verlengen. De toenmalige VEHHO-partners vonden dit zelf echter geen goed idee, ook al omdat verschillende onderlinge werkafspraken tussen de partners blijkbaar aan herziening toe waren. Men achtte het niet meer de moeite, en ik begrijp dat, om daar nog veel energie in te steken, wetende dat het steunpunt er toch zat aan te komen.

Een aantal partners heeft toen wel zelf aangeboden om tot de start van het steunpunt het fundamentele luik consultancy uit de opdracht van het VEHHO vanuit hun eigen instellingen vrijwillig voort te zetten. Taken als internationale netwerking en netwerking, het bijwerken van de website of beleidsvoorbereiding werden wel op een lager pitje gezet. Dat heeft de vroegere medewerkers van het VEHHO die allemaal aan een hogeschool of universiteit verbonden waren, overigens niet belet om bijvoorbeeld inzake beleidsvoorbereiding verder een inbreng te doen via de speciale commissie van de Vlor (Vlaamse Onderwijsraad) voor hoger onderwijs voor studenten met een functiebeperking.

Toen op 4 februari de termijn verstreek voor het indienen van de aanvraagdossiers, bleek er uiteindelijk maar één dossier te zijn ingediend: een samenwerkingsverband van de Hogeschool West-Vlaanderen, de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel, zijnde twee van de drie oorspronkelijke VEHHO-partners. De twee van de drie zijn HOWEST en VUB. Hoewel er daardoor weinig te selecteren viel, heb ik de aanvraag toch aan de in de procedure voorziene beoordelingscommissie voorgelegd. Die heeft zich positief uitgelaten over de inhoudelijke aspecten van de aanvraag, maar had wel enkele vragen bij de organisatiestructuur van het consortium. Precies omdat dat in het verleden een van de zwakke punten van het VEHHO was gebleken en omdat er ook wel wat twijfels rezen over het draagvlak van het samenwerkingsverband bij de andere associaties, heb ik bij het overleg met de drie betrokken instellingen over de inhoud van de beheersovereenkomst aangedrongen op het uittekenen van een sterke organisatie en duidelijke banden met het hele hogeronderwijsveld. Het gaat immers niet op om een steunpunt op te zetten en daarbij het risico te lopen dat dit maar voor een deel van het Vlaamse hoger onderwijs werkt.

Ik wil die hele historiek met goed nieuws eindigen, mevrouw Stevens. Het overleg met de partnerinstellingen over de beheersovereenkomst is afgerond. Vorige week, op 11 juni, zijn de laatste punten en komma's gezet. Ik ga nu met het dossier naar de Vlaamse Regering om de machtiging tot ondertekening te vragen. Op vraag van het consortium is het begin van het schooljaar, 1 september 2008, als officiële start weerhouden. Vanaf dan zijn we vertrokken voor vijf academiejaren en kunnen we de bladzijde van de jaarlijkse beslissingen over het al dan niet voortzetten van de subsidies definitief omslaan.

De verbreding die ik in mijn beleidsbrief heb aangekondigd – waaruit u citeert – is ook expliciet opgenomen in het lastenboek en in de beheersovereenkomst die voor definitieve goedkeuring voorligt. Het gaat over een verbreding naar leren en werken in het hoger onderwijs. We hebben het natuurlijk niet over het hele onderwijsveld.

Ik trek daar wel degelijk meer middelen voor uit. Het VEHHO heeft sinds zijn ontstaan in 2004 jaarlijks altijd 188.000 euro subsidie ontvangen voor een werkjaar dat liep van 1 april tot 31 maart. Voor de negen maanden verlenging van de financiering in 2007 was dat 150.000 euro. Zoals u zelf correct hebt aangehaald, trek ik voor het steunpunt jaarlijks 250.000 euro uit. Dat is toch een duidelijke verhoging.

Misschien is er wat verwarring ontstaan omdat bij de initiële begroting 2007 ook al een bedrag van 250.000 euro was ingeschreven, onder het libellé 'VEHHO'. Die 250.000 euro was wel degelijk bedoeld voor het steunpunt. Eigenlijk had die basisallocatie bij de initiële begrotingsopmaak dus de foute naam gekregen. De Inspectie van Financiën heeft ons daar in haar advies bij het eerste dossier trouwens ook op gewezen. Bij de begrotingsopmaak 2008 is die fout rechtgezet. De 250.000 euro die op de begroting 2007 stond, is bij de begrotingscontrole geheroriënteerd, deels naar de verlenging van de financiering van het VEHHO in afwachting van de start van het steunpunt.

Zoals ik al heb gezegd, heb ik de VEHHO-partners in de loop van 2007 een bijkomende verlenging aangeboden tot de start van het steunpunt. Ze hebben dit aanbod toen afgeslagen. Tegelijk hebben ze zelf aangeboden om tijdelijk met eigen middelen de consultancytaken van het VEHHO over te nemen. De datum voor de start van het nieuwe steunpunt, 1 september 2008 – en bijvoorbeeld niet 1 juli 2008 – is ten andere ook op voorstel van de partners vastgesteld.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw zeer duidelijk antwoord. Ik begrijp de

situatie nu heel wat beter. Door de Inspectie van Financiën is alles een beetje vertraagd. Ik verneem dat er jammer genoeg maar één kandidaat was. Dat is een moeilijke selectie. Ik ben blij dat u inspanningen doet om het draagvlak te verbreden. Dat is erg belangrijk. Bij de Hogeschool West-Vlaanderen, de Universiteit Gent en de VUB zijn geen katholieke instellingen. Het is erg belangrijk om bij het steunpunt ook katholieke onderwijsinstellingen te betrekken.

De K.U.Leuven is een heel grote universiteit. Ook de Universiteit Antwerpen is een belangrijke instelling. Ik vraag me af waarom de K.U.Leuven bijvoorbeeld niet samenwerkt, maar zij zullen wel hun eigen redenen hebben waarom er geen interesse is voor verdere samenwerking. Ik ben blij dat er een structuur op poten is gezet en dat het steunpunt toch officieel van start zal gaan op 1 september 2008. Ik ben heel verheugd om dat te vernemen.

Ik begrijp volledig dat de oude VEHHO-partners niet meer het nut inzagen om samen te werken wat betreft de subsidies. Dat is opnieuw hun eigen verantwoordelijkheid. Het belangrijkste is in ieder geval dat het steunpunt goed werkt, dat tot dan VEHHO goed werk levert en de hogescholen in Vlaanderen verder kunnen gaan op de ingeslagen weg, ook voor de studenten en werknemers met een handicap.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de behoefte aan internetopleidingen voor senioren

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is een zeer korte vraag om uitleg, maar wel over iets dat een weerslag heeft op heel wat mensen.

Het is nu eenmaal een feit dat het internetgebruik zeer sterk is ingeburgerd. Ook heel wat senioren willen deel uitmaken van deze sterk groeiende tendens van het internetgebruik. Wel hebben de senioren vragen bij het aanbod aan opleidingskansen.

Meer dan een half miljoen senioren surft regelmatig. Ongeveer de helft van deze mensen – dus ongeveer 250.000 mensen, maar het juiste getal is niet het belangrijkste – vindt de bestaande opleidingen onvoldoende om zich te bekwamen. Ze zijn vragende partij om in hun

onmiddellijke omgeving, al was het soms maar omwille van mobiliteitsproblemen, een aangepaste training te kunnen volgen.

Mijnheer de minister, hebt u kennis van het tekort aan opleidingsmogelijkheden wat betreft internetgebruik voor senioren? Bestaat de mogelijkheid dat de Vlaamse senioren in hun buurt een internetcursus of -opleiding kunnen volgen? Hoe ziet u de opleidingsmogelijkheden evolueren in het kader van de internetmaatschappij en het veelbesproken e-government?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Aangezien we leven in een wereld waarin informatie- en communicatietechnologie alomtegenwoordig is, is het inderdaad belangrijk dat iedereen ermee leert omgaan op een kritische en efficiënte, maar ook verantwoorde en veilige manier.

Omdat ICT nog een vrij recent gegeven is, moeten we niet alleen kinderen en jongeren hiervoor de nodige basiscompetenties aanreiken. We moeten ook in voldoende mogelijkheden voorzien, zodat volwassenen die niet opgegroeid zijn met ICT alsnog de kansen krijgen om de nodige competenties op te bouwen.

Ik denk echter dat we daar al goed in slagen. Elk schooljaar volgen meer dan 70.000 mensen in Vlaanderen een ICT-opleiding in een centrum voor volwassenenonderwijs of een centrum voor basiseducatie. Er worden daarvoor jaarlijks zo'n 800 voltijdse ICT-leerkrachten aangesteld. Men kan in deze centra alle mogelijke ICT-opleidingen volgen en dat op verschillende niveaus: de initiatiecursussen voor absolute beginners, opleidingen voor de meest courante toepassingssoftware zoals Word, Excel of PowerPoint van beginner tot expert, men kan websites leren ontwerpen, de belangrijkste programmeertalen alsook een aantal meer technische softwarepakketten aanleren.

De initiatiecursussen en de opleidingen toepassingssoftware worden bovendien zeer laagdrempelig aangeboden in de vele honderden vestigingsplaatsen van het volwassenenonderwijs in Vlaanderen. Daarenboven organiseren heel wat van deze centra opleidingen die zich specifiek op senioren richten: dicht bij huis, rekening houdend met hun specifieke leervragen.

Naast de centra bieden ook tal van andere publieke aanbodverstrekkers een brede waaier aan ICT-opleidingen aan. Ik denk daarbij aan VDAB en Syntra, maar specifiek voor de doelgroep senioren natuurlijk ook aan de vele gesubsidieerde organisaties uit het sociaal-cultureel vormingswerk.

Het is mij dan ook niet duidelijk op basis van welke studie of welk wetenschappelijk onderzoek u stelt dat

er een tekort aan ICT-opleidingen voor senioren zou zijn. Ik heb daar in elk geval geen weet van.

In het volwassenenonderwijs stellen we integendeel vast dat het aanbod al een aantal jaar een zekere saturatie heeft bereikt, waarbij het aantal cursisten licht dalend is, waardoor gesubsidieerde opleidingsplaatsen niet ingevuld raken. Zelfs indien er een tekort aan opleidingsplaatsen zou zijn, dan zullen de opleidingsverstrekkers daar zeker op inspelen. Een stijging van het aantal cursisten zorgt immers voor een toename van het aantal toegekende leraarsuren, waardoor de vraag opgevangen kan worden.

Wel kan het zijn dat niet alle senioren even gemakkelijk de weg vinden naar het juiste aanbod. Ik denk dat daarvoor een betere samenwerking tussen het volwassenenonderwijs en de vele seniorenverenigingen noodzakelijk is. Dat wordt een opdracht voor de regionale consortia volwassenenonderwijs die begin dit schooljaar 2007-2008 zijn opgericht. Zij moeten het lokale aanbod in kaart brengen en communiceren naar regionale partners zoals bedrijven, diensten en middenveldorganisaties. Concrete samenwerkingsmodellen tussen het volwassenenonderwijs en seniorenorganisaties kunnen er alvast toe leiden dat de senioren met een concrete leervraag hierop een passend antwoord vinden in een van de vele bestaande opleidingen.

Een tweede aandachtspunt is dat senioren zich soms niet meer kunnen verplaatsen naar de cursus en daardoor verstoken blijven van de nodige opleiding. Onder andere daarom werk ik aan nieuwe regelgeving die het mogelijk maakt dat de centra voor volwassenenonderwijs makkelijker opleidingen in afstandsonderwijs of via gecombineerd onderwijs kunnen aanbieden. Hiermee willen we nieuwe doelgroepen in het volwassenenonderwijs aanspreken die omwille van omstandigheden niet elke week op een vast moment in de les aanwezig kunnen zijn. De senioren kunnen zeker tot die doelgroep gerekend worden. Wanneer deze mogelijkheid dus geoperationaliseerd wordt, openen zich nieuwe opleidingskansen voor senioren die opleiding willen volgen, niet alleen dicht bij huis, maar zelfs tot in de huiskamer.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik denk dat iedereen het ermee eens is dat iedereen de mogelijkheid moet krijgen om een internetopleiding te volgen. U zegt terecht dat u aandacht wil besteden aan een betere communicatie tussen enerzijds het volwassenenonderwijs en anderzijds de seniorenwerking, en dat zou al een deel van de problemen kunnen wegwerken. Als u bovendien de nodige aandacht besteedt aan het feit dat ook de mobiliteit voor bepaalde senioren een probleem kan zijn en mee wil werken om die mensen op dat vlak ter hulp te zijn, kan

ik me daar enkel over verheugen. Ik denk dat we op lange termijn in de goede richting kunnen evolueren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de leningen voor scholenbouw van het Nationaal Waarborgfonds

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de problematiek van scholen die bouwprojecten hebben gefinancierd met leningen bij het Nationaal Waarborgfonds, is reeds verscheidene malen de afgelopen jaren in deze commissie besproken. De problematiek is bekend: de leningen voor scholenbouw met staatswaarborg en rentetoelagen werden gesloten tussen 1974 en januari 1989 en zijn deels federale materie. Bij het sluiten van de leningen rekende men sterk op het effect van de inflatie om tot aan het einde van de leningsperiode, de terugbetalingen draaglijk te houden. Dat is begrijpelijk in de toenmalige tijdsgeest en economische situatie.

Reeds in 2003 en 2004 was er een intergouvernementele werkgroep die een oplossing ging zoeken voor deze problematiek. Tevens werd er in de federale begroting 5 miljoen euro ingeschreven om in probleemdossiers te kunnen bijdragen.

Naargelang de jaren verstrijken, wordt de problematiek echter steeds scherper, want het aandeel kapitaal in de terugbetalingen en dus ook het totale bedrag van de aflossing nemen stelselmatig toe. Als een school daarboven op dit moment minder leerlingen telt dan toen de lening afgesloten werd, dan wordt het scenario helemaal een nachtmerrie.

Voorale autonome basis- en kleuterscholen die niet kunnen rekenen op de schouder van een secundaire school, krijgen het bijzonder moeilijk. Het percentage aan werkingskosten dat bepaalde scholen moeten besteden aan de aflossing van hun lening, bedreigt de middelen die nodig zijn voor didactische middelen en het broodnodige onderhoud van de zogenaamde nieuwe schoolgebouwen die ondertussen ook al twintig jaar oud zijn of van andere oudere gebouwen die ze gebruiken en die soms meer dan vijftig jaar oud zijn.

Het voornaamste probleem vormen vandaag niet meer de vijf schoolbesturen die niet kunnen betalen maar

wel diegene die met het water aan de lippen staan en die vrezen niet langer het didactische comfort of de veiligheid van de gebouwen te kunnen garanderen.

Mijnheer de minister, in 2005 kregen we een geactualiseerde lijst van de dossiers in moeilijkheden. Toen ging het over vijf dossiers. Over hoeveel dossiers gaat het momenteel? Over welke achterstallige schuldenlast gaat het? Wordt er door deze instellingen nog terugbetaald of is de situatie gewijzigd, wetende dat dit alleen de officiële gekende dossiers zijn?

Hoeveel dossiers van Vlaamse scholen zijn momenteel nog lopende bij het federale waarborgfonds? Over welk uitstaand kapitaal gaat het vandaag?

Vanaf welke verhouding tussen werkingskosten en leninglast is volgens u de grens van het aanvaardbare met het oog op het didactische comfort overschreden? Welke sancties zijn er voor de scholen die niet langer in staat zijn deze leninglasten terug te betalen? Wordt deze zaak op het intergouvernementele niveau nog besproken? Is er een regeling voor de beloofde miljoenen euro's?

Lijkt het u geen oplossing de onderwijsdossiers van het federaal waarborgfonds over te hevelen naar de gemeenschappen?

Reeds in 2004 werd de suggestie gedaan om van deze problematische leningen enerzijds de aflossingstermijnen te verlengen en anderzijds te gaan naar een systeem met vaste kapitaalaflossingen. Zelfs zonder medewerking van het federale niveau zou dit kunnen door een Vlaamse herfinanciering van de bestaande dossiers. Is dit volgens u een mogelijke piste?

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Ik wil me volledig aansluiten bij de vraag van de heer De Meyer. Het is inderdaad een probleem dat heel scherp kan zijn omdat de financiering komt uit de werkingstoelagen die afhankelijk zijn van het aantal leerlingen. Scholen hebben twintig jaar en meer geleden gebouwd op een moment dat de schoolbevolking anders was dan vandaag. Vandaar die financiële moeilijkheden. Ik wil ook vragen, zoals vroeger al is voorgesteld, om tot een verlenging van de aflossingstermijnen te komen. Ik weet ook, en de minister zal er allicht allusie op maken, dat dat heeft te maken met de nationale constellatie waarin we ons nog altijd bevinden. Ik denk dat daar de knoop zal moeten worden doorgehakt. Wat zal de minister van Financiën antwoorden op wat de koppeling van de twee landsgeelten voor dat probleem betekent?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: In 2005 waren er vijf Vlaamse dossiers in moeilijkheden. Het gaat nu om zes dossiers in moeilijkheden, die een beroep hebben gedaan

op de federale NWF-waarborgregeling: Sint-Andreas te Oostende, Hibernia te Antwerpen, Benoth Jerusalem te Antwerpen, Sint-Denijs Houwaart te Tielt-Winge, Baïs Rachel te Antwerpen en het Katholiek Buitengewoon Onderwijs te Oostende-Gistel. Dit laatste dossier is nieuw.

De schuldenlast tot en met 11 juni 2008 is als volgt. Baïs Rachel: 749.357 euro. Hibernia: 410.000 euro. Oostende: 2.639.217 euro. Benoth Jerusalem: 743.845 euro. Houwaart-Tielt-Winge: 17.335 euro. Oostende-Gistel: 71.705 euro. Dat geeft een totaal van 4.631.458 euro. Er zijn in het verleden beperkte terugbetalingen gebeurd. Sint-Andreas in Oostende betaalde 121.934 euro terug, terwijl Baïs Rachel in Antwerpen 112.199 euro terugbetaalde.

U vroeg mij vanaf welke verhouding tussen werkingskosten en leninglast de grens van het aanvaardbare met het oog op het didactische comfort volgens mij wordt overschreden. Momenteel lopen er nog 1174 federaal gewaarborgde NWF-leningen. Uit een vroeger onderzoek in 2002 voor de vrije sector bleek dat drie op vier onderwijsinstellingen minder dan 25 percent van de werkingstoelagen besteden aan de afbetaling van deze leningen. Daarbij moet rekening worden gehouden met de bijkomende inspanningen die Vlaanderen heeft geleverd door de verhoging van de werkingsmiddelen gedurende de voorbije jaren.

Uiteraard betekent dat omgekeerd dat één op vier van de inrichtende machten minstens 25 percent van hun werkingsbudgetten spenderen aan leningslasten. Maar slechts zes van hen hebben sinds het NWF-beleid, van 1974 tot 1998, een beroep gedaan op de waarborgregeling.

De reglementaire sancties, of beter: recuperatiemogelijkheden, zijn gekend. Het gaat om afhouding op de werkingsmiddelen en invordering via de FOD Financiën. In concreto wordt er op regelmatige basis in het najaar door dossierbeheerder AGIO een aanvraag doorgestuurd naar het kabinet-Reynders om volmacht te geven op de vraag om afhoudingen op de werkingstoelagen van deze probleemdossiers te laten doorvoeren.

Die aanvragen blijven steeds onbeantwoord. Er wordt verwezen naar een eerder genomen beslissing in 2000, door het toenmalige kabinet-Daems. Die beslissing houdt grosso modo in dat er niet kan worden afgehouden van de werkingstoelagen om de achterstallige schulden te recupereren, laat staan de verkoop van het schoolgebouw.

U vraagt of deze zaak op het intragouvernementele niveau nog wordt besproken en of er een regeling is voor de beloofde vijf miljoen euro. Het antwoord is neen. Ondanks de positieve ingesteldheid langs

Vlaamse kant wordt op federaal niveau geen enkel initiatief meer genomen.

Momenteel lopen er nog 1174 leningen. Daarvan zijn er 886 leningen voor het vrije gesubsidieerde onderwijs met een openstaande schuld op 31 december 2007 van 292.876.895 euro. De resterende 288 leningen ressorteren onder het gesubsidieerde officiële onderwijs met een uitstaande schuld van 18.447.739 euro. Momenteel lijkt het erop dat er geen overheveling van de onderwijsdossiers zal zijn naar de gemeenschappen, maar ik heb natuurlijk geen glazen bol.

Er werd in het verleden langs Vlaamse kant steeds geïjverd voor een billijke oplossing én een verdeling van de federaal gereserveerde 5 miljoen euro. Op federaal niveau werd evenwel nooit een eindbeslissing genomen. Ik heb geen zicht op recente eventuele federale voorstellen daaromtrent.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, u geeft een correct antwoord, maar u mag het mij niet kwalijk nemen als ik zeg dat de scholen die in een moeilijke situatie zitten, er heel weinig aan hebben. We weten dat er zes instellingen zijn die officieel niet meer konden betalen, maar van de 1174 die nog leningen lopen hebben, zijn er tientallen waar het probleem minstens even groot is en waar men voortdurend kunstgrepen moet uithalen om de school leefbaar te houden.

Deze problematiek moet ons allen, als leden van de commissie voor Onderwijs, bezighouden. Hoewel er nog weinig tijd is, moeten we nadenken over hoe we een antwoord geven op het voorstel dat overigens ook geformuleerd is in het regeerakkoord van deze Vlaamse Regering. Daarin is heel uitdrukkelijk bepaald dat voor deze instellingen een oplossing zou worden gevonden. We zijn vier jaar ver in deze legislatuur, dus als dat niet bijzonder snel gebeurt, vrees ik dat dit voor een aantal instellingen in Vlaanderen belangrijke onderdeel geen antwoord zal krijgen.

Die collega's die niet overtuigd zijn van de ernst van het probleem, wil ik altijd begeleiden naar een reeks instellingen, zodat schoolbesturen en -directies de problematiek even kunnen aankaarten. Dan zullen die collega's die vandaag blijk geven van weinig belangstelling voor deze problematiek, misschien toch iets meer belangstelling tonen.

Mijnheer de minister, welke bijkomende boodschap kunt u mij nog geven, zodat ik een aantal instellingen wat meer gerust kan stellen?

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Het probleem doet zich voor in scholen die al eerder gebouwd hebben en dus met die hoge leninglast worden geconfronteerd. Ik

ken echter ook scholen die met hoge onderhoudskosten van de nieuwe gebouwen worden geconfronteerd. Zij hebben zelfs moeite met het betalen van de onderhoudskosten. U hebt gezegd dat een op vier scholen onder de 25 percent van de werkingstoelagen zit. Er zijn echter ook scholen die aan 50 percent van die werkingstoelagen zitten om die leninglast te kunnen afbetalen. De enige oplossing zou een verlenging van de aflossingstermijnen kunnen zijn. Er zijn meerdere scholen die dat vragen. Ik weet niet in hoever AGIO al heeft ingegrepen voor de scholen die in de hoogste nood zaten.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer De Meyer, dit is voor een deel een federaal dossier. Ik neem aan dat uw federale collega's de federale regering daarover interpellieren.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, u hebt intussen wel begrepen dat u me daar niet toe moet aanmanen. Ik hoop echter dat er een vervolg komt op het perspectief dat mede is gecreëerd in het Vlaamse regeerakkoord en soms ook in antwoorden die zijn gegeven door de opeenvolgende ministers in deze en de vorige legislatuur. Ik denk dat Vlaanderen een aantal sleutels in handen heeft.

Minister Frank Vandenbroucke: In wezen is dit een dossier dat op federaal vlak moet worden opgelost. Ik zal nog eens aandringen bij de federale regering. Ik pleit ervoor dat u dat ook doet via de kanalen waar u over beschikt. Dit is een ingewikkelde kwestie waarin we kunnen proberen voorstellen te doen. Ik zal de federale regering opnieuw meedelen dat deze commissie dringend een doorbraak wenst in dit dossier. Ik vraag echter dat u dat ook zou doen.

De heer Jos De Meyer: U mag daarop rekenen, mijnheer de minister. Is het mogelijk om een kopie van uw brief te krijgen? Dat kan misschien een stimulans zijn.

Dit is geen interpellatie, dus ik kan geen motie aankondigen. Ik overweeg echter wel om een resolutie in te dienen over deze problematiek zodat Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid ter zake kan nemen.

De voorzitter: Het gaat hier om de belangen van de Vlaamse scholen. Het gaat dan ook om een gedeelde verantwoordelijkheid.

Minister Frank Vandenbroucke: Het gaat om een federale regelgeving. Het is dus een federale kwestie.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, in welke zin ligt de verantwoordelijkheid bij Vlaanderen? Wij kunnen enkel blijven aandringen bij de federale overheid om dit probleem op te lossen.

De voorzitter: Het moet de zorg zijn van de Vlaamse overheid. Ik wil het woord verantwoordelijkheid graag vervangen door het woord zorg.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik zal de zorg van deze commissie duidelijk maken bij mijn federale collega's.

De voorzitter: Wij zullen u daarin steunen.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Piet De Bruyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de werking van de Vlaamse Vereniging van Studenten

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik begin met te verduidelijken wat niet aan de grondslag van deze vraag ligt. Een aantal telefoontjes en mailtjes van de voorbije dagen suggereren een intentie die bij mij niet aanwezig is, namelijk de VVS pesten, in een negatief daglicht stellen of overdreven kritisch tegen het licht houden. Ik heb andere bekommernissen dan mee te spelen in zulke spelletjes. Mijn zorg betreft de Vlaamse studentenvertegenwoordiging en het overleg tussen de studenten en de minister. Dat verloopt vaak via de bemiddeling van de Vlaamse Vereniging van Studenten of VVS.

De VVS is het overkoepelend orgaan voor studentenraden en is een decretaal erkend adviesorgaan van het ministerie van Onderwijs. Het belangrijkste orgaan van de VVS is de algemene vergadering die bestaat uit afgevaardigden van alle Vlaamse studentenraden. Daarnaast is er een raad van bestuur die voor de dagelijkse werking wordt ondersteund door enkele stafmedewerkers. Het gaat om een vrij gezonde structuur.

De laatste jaren is er echter een probleem met de representativiteit van de VVS. Oorspronkelijk was het de vertegenwoordiging van alle of nagenoeg alle studenten in Vlaanderen. Zoals ze hun raden in de hogescholen en in de universiteiten samenstelden, kunnen we niet anders dan vaststellen dat daar tijdens de voorbije twee jaar verandering in gekomen is. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om de grond van die zaak te bediscussiëren. Dat is niet onze opdracht.

Ik stel vast dat bijvoorbeeld de Leuvense Overkoepelende KringOrganisatie of LOKO niet langer in de VVS vertegenwoordigd is. Ook W&K (Hogeschool voor Wetenschap en Kunst) is niet langer vertegenwoordigd. Er zijn ook individuele bestuursleden die hun ongenoege geuit hebben.

Als ik dat allemaal optel, stel ik me de vraag in hoeverre de VVS er nog in slaagt om wat haar decretaal ook is

toevertrouwd te vervullen. Ik heb het dan over het op een representatieve manier vertegenwoordigen van alle Vlaamse studenten. We kunnen daar een aantal heel concrete, pertinente vragen bij stellen.

Ik ben ook even gaan kijken op de website van de VVS. We krijgen een overzicht van alle studentenraden die bestaan, zonder dat daar evenwel bij vermeld wordt of ze toegetreden zijn tot de VVS. Dat maakt het voor mij natuurlijk heel moeilijk om in te schatten hoe representatief het orgaan nog is. Welke studentenraden zijn vertegenwoordigd in de VVS en welke niet? Is het mogelijk om daar een cijfer op te plakken?

Inzake de kerntaken hebben we over de jaren heen voorbeelden kunnen horen en lezen, waarbij wordt gesteld dat de verhoudingen wel wat zoek zijn. Op de algemene vergadering neemt men soms standpunten in, die vervolgens door de stafmedewerkers of de raad van bestuur aan u en uw diensten worden overgemaakt. Daar schijnt nogal wat ruis op te zitten. Kunt u dat bevestigen? Werd dat door uw diensten en medewerkers aan u gesignaleerd?

Een wat specifieke vraag betreft de klachten over het overwicht van de stafmedewerkers die de organisatie in haar werking moeten ondersteunen. Is er op dat vlak een probleem? Overweegt u desgevallend om een verfijning van de voorwaarden waaraan een overkoepelende studentenorganisatie moet voldoen in het vooruitzicht te stellen?

De voorzitter: De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme: De heer De Bruyn heeft heel veel inspanningen gedaan om een neutraal sausje over zijn vraag te gieten. Ik kan me echter niet van de indruk ontdoen dat deze vraag geïnspireerd is vanuit één bepaalde hoek. Ik vind het dan ook mijn plicht om er enkele andere bedenkingen aan te koppelen.

De afgelopen tijd worden via mails verdachtmakingen de wereld ingestuurd met betrekking tot een organisatie zoals de VVS. Dat is betreurenswaardig. Niet alleen zijn de structuren van de VVS de structuren die men zou kunnen verwachten. De kritische zin is vanzelfsprekend aanwezig bij studenten. Daarom heeft de VVS zich ook zo georganiseerd dat de nodige aandacht wordt besteed aan kwaliteitszorg. Regelmatig wordt daarover een enquête gehouden, waarbij er input is van alle organisaties die vertegenwoordigd zijn in de algemene vergadering.

Spijtig genoeg is er één organisatie die, om redenen die haar eigen zijn, zich heeft teruggetrokken en weigert deel te nemen aan de enquête over de kwaliteitszorg. Ik stel me daar toch vragen bij. De uitstekende kans om eventuele kritiek over zowel de werking van de

organen als over de standpunten die worden ingenomen door de organisatie, kan nu helemaal niet benut worden. Het is dan ook wat flauw dat de kritiek van een bepaalde organisatie via mails wordt verspreid.

Ik heb me ook geïnformeerd binnen die organisatie. Ik heb geregeld te maken met de representatieve studentenorganisaties. Mijnheer De Bruyn, buiten de twee organisaties waarover u gesproken hebt, krijg ik heel ander signalen. Wat de aanpak en procedure betreft, wordt nogal orthodox gewerkt. Over het ondersteunen van de verschillende studentenorganisaties, van de verschillende studentenraden is men in het algemeen zeer tevreden. In grote mate wordt rekening gehouden met de enquêtes over de kwaliteitszorg die door de organisatie worden opgesteld.

De verdachtmakingen van de permanente personeelsleden van de VVS worden op geen enkel moment hardgemaakt. Dat is betreurenswaardig. Dat is erg voor de personen die het nuttige werk verrichten bij het voorbereiden van decreten. Men moet het niet altijd eens zijn met wat ze voorstellen. Wat ze doen, getuigt wel van een bijzonder grondige voorbereiding en ondersteuning voor een standpuntbepaling vanuit die organisatie.

Wat hier eigenlijk nooit ter sprake komt, is wat de echte motieven zijn die bepaalde organisaties ertoe drijven om een soort van oppositierol te vervullen. Wat is het nut daarvan voor de Vlaamse student in het algemeen en niet enkel voor de student van de K.U.Leuven?

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben ook wat verbaasd over de vraag van de heer De Bruyn. Er circuleren bepaalde mails, en ik word af en toe ook aangesproken. Als je kijkt naar de organisatie op zich, dan is er een normaal spanningsveld in de werking van dergelijke organisatie. Je moet nu eenmaal representatief zijn. Dit is een eerste spanningsveld.

Er wordt ook gewerkt met zogenaamde vrijwilligers die voortdurend wisselen door de aard van de organisatie. Het gaat over studenten die gedurende een vrij korte periode student zijn. Er is dus een grote rotatie. Daarnaast zijn er een aantal stafmedewerkers die hopelijk iets minder roteren. Uiteraard moet er ervaring, kennis en deskundigheid zijn die niet kan worden opgebouwd in één of twee jaar. Tussen de ene groep en de andere bestaat ook een zekere spanning, en dat is maar normaal.

Voor zover ik kan oordelen over de werking word ik dus geconfronteerd met vrijwilligers die wisselen en met de staf. Ik zie in de adviezen een zeer grote deskundigheid en hardnekkigheid die ons kan irriteren of die we kunnen bewonderen. Dat is nu eenmaal de rol van bepaalde

adviesorganen. Ik kan me best voorstellen dat leden van de meerderheid of het beleid soms wat meer geïrriteerd zijn dan ik. Ik voel me soms gesteund. Dat heeft te maken met de aard van de rol die iedereen te spelen heeft. Ik ben verwonderd dat de kritiek die uit één bepaalde duidelijke hoek komt, relatief klakkeloos wordt overgenomen door de heer De Bruyn. Ik ben niet geneigd om vanuit mijn ervaring die kritiek te ondersteunen, integendeel.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, ik wil niet ingaan op het inhoudelijke conflict dat er kan zijn tussen VVS en bepaalde andere organisaties, zoals LOKO uit Leuven in dit geval.

De VVS is een koepelorganisatie en bestaat al decennia, ook voordat ze decretaal werd vastgelegd. Toen ik student was, waren er ook dikwijls grote discussies. Het was vaak een ideologische strijd. Die ideologische strijd was echter niet aan instellingen verbonden, maar aan visies van studenten. Sommigen wilden plots de VVS niet meer steunen en anderen wel. Ik hoop dat hier in elk geval geen ideologisch conflict aanwezig is, want dat zou bedroevend zijn. Het zou immers betekenen dat het ideologische conflict geïdentificeerd wordt met instellingen. Dat zou ik echt een verarming vinden.

Ik hoop ook dat koepelorganisaties het belang van de studenten in Vlaanderen voor ogen houden, en nooit het belang van instellingen en associaties. Als dat zo is, dan zouden de studenten zich voor de kar laten spannen van dingen waar ze zich niet voor de kar moeten laten spannen. Ze moeten namelijk kijken wat het beste voor de student is, in dit geval in het hoger onderwijs. Van daaruit moeten ze oordelen.

Ik begrijp dat er conflicten en discussies zijn, maar ik zou het ontzettend betreuren mochten we evolueren naar meer dan één overkoepelende studentenorganisatie in Vlaanderen. Trouwens, als er al enige verfijning nodig zou zijn in het decreet, dan moet dat er een zijn waarbij we nog strikter bepalen dat één overkoepelende studentenorganisatie in Vlaanderen het beste is. Laten we behouden wat studenten en scholieren kunnen.

Voor de ouderproblematiek zijn er wel verschillende overkoepelende organisaties. Die stellen alles in het werk om naar elkaar toe te groeien omdat ze weten dat ze op die manier sterker staan. Laten we de vertegenwoordiging van de studenten in Vlaanderen niet verdeelen. Ik hoop dat ze er intern uit geraken en elkaar terugvinden. Op die manier kunnen ze alle studenten vertegenwoordigen.

De voorzitter: Mevrouw Morel heeft het woord.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mevrouw de voorzitter, ik ben niet zo gechoqueerd door deze vraag. Het moet kunnen dat die in de commissie voor Onderwijs wordt gesteld.

Ik wil het debat een beetje opentrekken. Dat er interne ruzies zijn in dat soort organisaties, is des mensen. We zien dat overal, gaande van een kaartclub tot een overkoepelende organisatie.

Minister Frank Vandenbroucke: U bent ervaringsdeskundige.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mijnheer de minister, dat was een open doelkans. Soms is men dikke vrienden en dan weer wat minder dikke vrienden. Dat is menselijk.

Ik heb er wel een probleem mee dat de VVS nog maar zeer weinig kan mobiliseren. Als door interne twisten de dynamiek onder de studentenorganisaties wegvalt, dan is dat wel een probleem. Als ik inderdaad zie dat er in 2008 zeer weinig animo was om deel te nemen aan een congres – en dan laat ik deel twee van de bedreigingen achteraf er dan nog uit, want de ene voelt dat iets sneller zo aan dan de andere – vind ik dat wel een probleem.

Ik denk dat we toch moeten vragen hoe dit komt en wat eraan gedaan kan worden om ervoor te zorgen dat de plooiën worden gladgestreken en ze opnieuw het spectrum bewerken waar ze decretaal voor zijn vastgelegd.

Ik wil het ook opentrekken naar wat we in het voorjaar in Gent hebben gezien. Dat gaat niet over een overkoepelende organisatie die onder uw bevoegdheid valt, maar daar was toch ook een discussie onder de studenten over de verkiezing van de studentenvertegenwoordiging voor de raad van bestuur. Als ik me niet vergis, was dat begin april. Daar heeft men op zeker ogenblik dezelfde commentaar gehoord: als men niet in de rij loopt, wordt men meer dan scheef bekeken. De financiering voor de campagnes wordt absoluut niet correct verdeeld. Meer nog, de personen die de financiering moeten verdelen, zijn ook de personen die mogen beslissen wie al dan niet via het convent wordt goedgekeurd.

Ik denk dat we toch wel een parallel kunnen trekken: een aantal studenten en studentenverenigingen vinden dat ze niet meer vertegenwoordigd worden door de organen waarin ze vertegenwoordigd zouden moeten zijn. Dat is natuurlijk een deficit voor de democratie, zelfs aan een universiteit.

Mijnheer de minister, ik heb een vrij concrete vraag. De werking van de VVS beheers ik zeker en vast niet, maar ik zou toch willen weten of er ergens een mogelijkheid is, door middel van – sanctie is een te streng woord – een bijsturing, dat u hen kunt aanmoedigen om ervoor te zorgen dat niet een aantal uitverkorenen zich de VVS

noemen, die eigenlijk met de basis weinig of geen voeling meer hebben en niet de moeite doen om die voeling terug te vinden. Als men daar een oplossing voor kan vinden – en men kan allemaal een beetje water bij de wijn doen – en de plooiën gladstrijken, kan dat alleen maar in het voordeel zijn van de Vlaamse studenten, terwijl nu een organisatie meer energie steekt in ruziemaken dan in iets anders. Ziet u een concreet middel om dat bij te sturen?

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Ik zou toch wel enige appreciatie willen uitdrukken voor de voorbije werking van de delegatie van de VVS, die we hier herhaalde malen actief hebben kunnen beluisteren en waarbij we al dan niet zijn kunnen ingaan op hun suggesties. Ik denk maar aan de financiering van het hoger onderwijs, waar we heel duidelijk de professionele werking van de afgevaardigden van de VVS hebben kunnen volgen. Dat wat onze directe betrokkenheid bij VVS betreft.

Ik wil er toch op wijzen dat het een vrij autonome organisatie is, een participatieorgaan met overheidssteun. Misschien heeft de overheid wel nood aan een zekere evaluatie, om alle leden te enquêteren, zodat men niet vertrekt van een te eenzijdige belichting, afgaand op de verhalen die we hier pas hebben gehoord. We mogen dus zeker niet voortgaan op gedeeltelijke informatie.

Men heeft hier gezegd dat het normaal is dat er een zekere hardnekkigheid is en dat er discussies zijn. Wat de situatie in Gent betreft, zijn de meest goede momenten nog altijd die rond de studentenverkiezingen. Dat er dan discussies en debatten zijn en men hardnekkig de belangen van de groeperingen behartigt, is maar normaal.

Ik heb met heel veel respect geluisterd naar de zeer verzoenende taal van mevrouw Morel. We krijgen hier een verhaal van grote verdraagzaamheid. Als dat mag doorgetrokken worden naar alle terreinen van het publieke domein, zullen we in Vlaanderen heel wat andere verklaringen horen, ook op andere terreinen. Ik ben dus heel blij dat de invalshoek onderwijs daar de aanleiding voor mag zijn. Ik wil u daar heel speciaal voor danken.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer De Bruyn, collega's, ik zal u allemaal, en ook de lezers van de Handelingen van deze commissie, misschien een beetje ontgoochelen. Over de interne werking van VVS vallen links en rechts inderdaad wel pittige commentaren te lezen. Ik lees die natuurlijk ook, en ik heb daar zelfs nu en dan een mening over. Maar eigenlijk doet die weinig ter zake.

Welke standpunten VVS inneemt en hoe die tot stand komen, is een zaak van VVS zelf en van de

studentenraden die samen de koepel vormen. Als minister of als parlements lid moeten we ons daar niet mee willen bemoeien.

Ik let er natuurlijk wel op of VVS blijft voldoen aan de criteria die in het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen staan en die onder andere een ondergrens bepalen inzake representativiteit. Het decreet zegt dat een koepel als VVS de studentenraden van minstens tien instellingen, verspreid over ten minste twee associaties, moet verenigen. VVS voldoet aan die voorwaarde.

De negentien studentenraden die tot VVS zijn toegetreden, op een totaal van 28, vertegenwoordigen samen ongeveer twee derden van de totale studentenpopulatie. Ik zal die studentenraden niet allemaal met naam noemen, maar ik laat u via de secretaris een lijst bezorgen.

Ik heb overigens geen plannen, om meteen op uw laatste vraag te antwoorden, om die voorwaarde inzake representativiteit aan te passen. In de ogen van de decreetgever is dat dus voldoende representatief voor de Vlaamse studentenbevolking. Ik zeg niet dat de VVS niet beter zou kunnen of moeten doen. Het bestuur van de VVS zelf is er zich trouwens ook wel van bewust dat de kracht van de studentenkoepel net bestaat uit het draagvlak voor de standpunten bij de studentenraden en de studenten zelf.

Daarvan getuigen een aantal stukken die het bestuur van de VVS mij naar aanleiding van uw vraag bezorgd heeft. Ik zal ook die bij de secretaris achterlaten. Ik zal ze niet toelichten of commentariëren, ook dat is iets wat de VVS zelf moet doen. Maar ik vond het nuttig om ze u ter beschikking te stellen, omdat ze als het ware een aanvulling vormen op de bronnen die u in uw inleiding hebt aangehaald.

Overeenkomstig artikel 12 van het decreet van 30 maart 1999 brengt de koepelvereniging op verzoek van de Vlaamse Regering advies uit. Zo heeft de VVS onlangs nog actief deelgenomen aan de voorbereiding en de uitwerking van een nieuw financieringsmodel voor het hoger onderwijs in Vlaanderen. In de verschillende fases van de totstandkoming van de nieuwe financiering, heeft de VVS advies uitgebracht en hebben we hierover overleg gepleegd. Daarnaast pleeg ik uiteraard op geregelde tijdstippen overleg met de VVS over andere beleids-thema's en -initiatieven in het hoger onderwijs.

Het minste wat ik daarover kan zeggen, is dat de standpunten van de VVS meestal goed en uitgebreid gedocumenteerd zijn, ook ten aanzien van de eigen achterban. In die zin lijkt de VVS mij haar adviesfunctie goed in te vullen. U zult mij niet horen zeggen dat ik het altijd eens ben met die adviezen, net zoals de adviezen van andere koepels en raden niet altijd op mijn volledige instemming

kunnen rekenen. In de adviezen, of de manier waarop die voorgesteld worden, sijpelt inderdaad soms al wel eens interne discussie door, of een evolutie in het standpunt. Maar ook dat is niet uniek voor de VVS.

Zoals gezegd: ik lees de artikels, brieven en persberichten ook waarin sommigen klagen over de werking van de VVS, maar ik voel me niet geroepen om daarin tussenbeide te komen. Dat moeten de studenten echt zelf regelen. Volgens de statuten van de VVS hebben ze daar ook de nodige instrumenten en procedures voor.

Ik heb de lijst van de leden-studentenraden en heel wat interessante documenten. Ik geef die aan het secretariaat.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik dank ook de collega's voor hun inbreng, alhoewel het me toch van het hart moet dat ik het niet eens ben met de heer Voorhamme, die het heeft over een saus van neutraliteit. Ik denk dat ik heb geprobeerd om in alle eerlijkheid niet alleen een saus van neutraliteit maar een strikte neutraliteit aan de dag te leggen, tenminste dat is mijn bekommernis geweest.

Dat anderen dat anders interpreteren, zegt mijns inziens meer over de manier waarop zij naar dit dossier kijken dan de manier waarop ik naar dit dossier kijk. Mijn enige bekommernis – daar ben ik mee begonnen en ik wil dat voor iedereen herhalen – is bij te dragen of ernaar te streven dat de VVS kan doen wat ze wil en geacht wordt te doen, namelijk de belangen van zo veel mogelijk, indien al niet alle, studenten in Vlaanderen te vertegenwoordigen in haar contacten met de overheid en ook in haar contacten met parlementsleden en met de maatschappij in haar algemeen. Dat is een cruciale opdracht voor de VVS.

Het is spijtig te moeten vaststellen dat op dit ogenblik, en daar blijf ik bij, de representativiteit beperkt is, los van wat er aan ten grondslag ligt, want ook die discussie wil ik wel voeren, maar die was nadrukkelijk niet het onderwerp van mijn vraag. De minister heeft de cijfers gegeven en daarvoor ben ik hem zeer dankbaar: 19 van de 28 studentenraden zijn toegetreden. Dat is tweederde van de studenten, wat aanzienlijk is, maar het lijkt me dat dat beter kan indien we willen spreken over de vertegenwoordiging van alle studenten. Dat daar nog ruimte voor groei is en laat ons hopen ook voor verzoening, lijkt mij evident.

Ik wil nog even aanstippen dat het in tegenstelling tot wat door sommige collega's werd gesuggereerd, niet enkel gaat om een ongenoegen dat wordt geuit vanuit één hoek, en die is door anderen met naam genoemd, met name vanuit de K.U.Leuven, maar het gaat ook over leden van de raad van bestuur van de VVS die

geen band hebben met de K.U.Leuven of met een van de aan haar gelieerde instellingen. Mijn bekommernis is niet ingegeven vanuit een ideologische inspiratie. Ik denk dat de heer Sannen zeer wijze woorden heeft gesproken dat we er geen ideologische strijd van mogen maken. Ik heb dat ook nooit willen doen. Wie beweert van wel, vergist zich schromelijk.

De conclusie zou kunnen zijn, en daar kan ik mevrouw Morel en de commissievoorzitter enkel maar in bijtreden, dat ik hier een ruime consensus vaststel dat we het zouden toejuichen dat er een toenadering zou komen tussen de organen van de VVS, de leden van de VVS en de organen die thans niet meer tot de VVS behoren. Ik heb van heel wat collega's gehoord dat ze regelmatig contacten hebben met studentenorganisaties en hun vertegenwoordigers.

Laat ons dan allen ook proberen om in die contacten daar een bijdrage toe te leveren. Dat zou de student in Vlaanderen enkel maar ten goede komen.

Mijnheer Voorhamme, ik heb uw vraag over het noemen van namen gehoord. Ik wil dat gerust doen, maar ik stel voor dat ik dat seffens aan u doe. Ik heb ze hier voor me liggen. Het is niet dat ik het hier niet durf of wil doen, maar ik wil er heel nadrukkelijk geen ideologische discussie van maken. Ik heb geen behoefte om hier personen te kapittelen. Ik heb geen behoefte om hier mensen te beschuldigen van het een of het ander. Dat is niet onze taak en dat is ook nooit mijn bedoeling geweest.

De voorzitter: Mevrouw Morel heeft het woord.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Ik hoop dat de minister de flatterende woorden van de voorzitter zal overmaken aan zijn kabinetschef.

Ik heb gezien dat op papier 19 verenigingen toegetreden zijn. Dat is zeker en vast niet slecht. Ik stel me wel de praktische vraag hoe het komt dat er op het jaarlijkse congres veertig man was. Misschien is dat een piste om eens over na te denken als we wat meer tijd hebben. We kunnen zelfs de mensen van de VVS eens vragen wat het probleem is en waar er precies kan worden geholpen om meer mensen te betrekken bij dat jaarlijkse congres, toch een hoogtepunt van het jaar voor de VVS.

Misschien kunnen we daar in een rustiger periode eens een gedachtewisseling over houden, mevrouw de voorzitter. Dan kunnen we de koppen bij elkaar steken en een aantal suggesties doen en vragen behandelen van de VVS hoe we de actieve participatie van de studentenverenigingen kunnen verhogen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de regelgeving over hogescholen en universiteiten

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in februari verscheen een boek van de hand van Jan De Groof, regeringscommissaris van de Universiteit Antwerpen en Universiteit Hasselt. Het doel van het boek was het bijeenbrengen van alle regelgeving van toepassing op hogescholen en universiteiten.

Het boek bevat maar liefst 2279 bladzijden. In een latere fase werden daar nog eens 90 bladzijden aan toegevoegd met wetgeving die van kracht werd na het drukken van het boek. De wetgeving is afkomstig van de Vlaamse overheid, ondanks de ingesteldheid om zich bij de overheveling van de bevoegdheid naar Vlaanderen te beperken tot transparante en vooral eenvoudige regelgeving. De nadruk zou terecht gaan liggen bij de autonomie van de instellingen.

De heer De Groof wijt de toenemende regelgeving aan veel verschillende zaken, bijvoorbeeld de juridisering van de samenleving, het feit dat onderwijs een belangrijk politiek thema is in Vlaanderen, maar ook aan het feit dat universiteiten en hogescholen leiderschap missen. Hij ziet wel een verbetering door de komst van de associaties. De heer De Groof merkt verder op dat te veel wetgeving niet efficiënt is en dat er ook maar zelden in overgangsmaatregelen wordt voorzien.

Streven naar zo veel mogelijk autonomie in het onderwijs is een zeer goede zaak. Men moet echter waken over een teveel aan regelgeving om die autonomie te kunnen bewerkstelligen.

Ook voor de burger blijkt het soms moeilijk om zich een weg te banen doorheen de regelgeving. In het jaarverslag 2007 van de Vlaamse Infolijn kunnen we lezen dat maar liefst een derde van de vragen over het domein Onderwijs en Vorming gaan. Maar liefst 68 procent daarvan hebben betrekking op de studietoelagen voor secundair en hoger onderwijs. Het gaat hier over vragen als 'Kom ik aanmerking voor een studietoelage?' en 'Hoe vraag ik die aan?'

Mijnheer de minister, welke stappen hebt u ondernomen om de regellast rond het beleidsdomein Onderwijs onder controle te houden en/of te verminderen voor enerzijds het hoger onderwijs en anderzijds het leerplichtonderwijs? Welke controlemechanismen hebt u ingelast om te voorzien in een planlastvermindering

voor de onderwijsinstellingen, en dit zowel voor het hoger onderwijs als voor het leerplichtonderwijs?

Hebt u een evaluatie voorzien van de ingevoerde regelgeving ten overstaan van de afschaffing van mogelijke regels? Welke stappen hebt u ondernomen om de regelgeving rond onderwijs voor leerkrachten, ouders, leerlingen, studenten en externen doorzichtiger te maken?

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: De bekommernis die mevrouw Libert uit, is een terechte bekommernis. De onderwijswetgeving is immers ontzettend omvangrijk. De redenen daarvoor zijn velerlei. De Raad van State stelt bijvoorbeeld heel duidelijk dat we alles in eigen regelgeving moeten gieten. De context dwingt ons dus vaak om bijkomende regelgeving te voorzien. We hebben hier recent nog het Financieringsdecreet voor het hoger onderwijs goedgekeurd. We zijn dus ook mee verantwoordelijk voor de toename en de ingewikkeldheid van de massa regelgeving.

Ik heb gisteren in een actuele vraag in de plenaire vergadering nog gehoord dat de regelgeving zou moeten worden verstrengd en aangepast. Die vraag kwam onder andere van u, mevrouw Libert, naar aanleiding van het einde van het schooljaar.

Mevrouw Laurence Libert: Dat had niets met de regelgeving te maken, mijnheer Sannen.

De heer Ludo Sannen: U vroeg de minister om maatregelen te nemen en wijzigingen door te voeren. Het leidt daarom niet meteen tot een nieuw decreet, maar het gaat om het dirigisme.

Ik wil alleen maar zeggen dat uw bekommernis terecht is en dat we onszelf voortdurend in vraag moeten stellen. Ook de overheid en de minister moeten zichzelf in vraag stellen. We laten ons soms te snel verleiden tot een vraag om bijkomende regelgeving, om zaken te sturen en af te dwingen. In die zin moeten we soms ook naar onszelf kijken.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, collega's, het decreet van 16 juni 2006 tot instelling van een aantal maatregelen tot herstructurering en flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen heeft onder meer in het Hogescholendecreet van 13 juli 1994, het Structuurdecreet van 4 april 2003 en het Flexibiliseringsdecreet van 30 april 2004 bepalingen geschrapt en transparanter gemaakt.

In september 2008 zal het voorontwerp van basisdecreet hoger onderwijs voor de eerste maal aan de Vlaamse

Regering worden voorgelegd. Begin 2007 werden via de Vlor-werkgroep de voornaamste knelpunten met de verschillende actoren uitvoerig besproken. Het basisdecreet hoger onderwijs zal zorgen voor een goede coördinatie van bestaande decreten en een vereenvoudiging, actualisering of bijsturing van bestaande regels.

De negen decreten die worden samengebracht in het basisdecreet hoger onderwijs zijn de volgende. Ik som ze op in volgorde van goedkeuring. Eén: het decreet van 21 december 1976 houdende organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking. Twee: het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Drie: het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap. Vier: het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en hogescholen met andere rechtspersonen. Vijf: het decreet van 7 juli 1998 betreffende de organisatie van de Vlaamse Hogescholenraad. Zes: het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening. Zeven: het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. Acht: het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. Negen: het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen.

Zowel voor het hoger als voor het leerplichtonderwijs wordt in een heel aantal gevallen gebruik gemaakt van de reguleringsimpactanalyse of RIA. Een RIA is een gestructureerde analyse van de beoogde doelstellingen en van de verwachte positieve en negatieve effecten van een voorgenomen regelgeving in vergelijking met alternatieven. De RIA moet er mee voor zorgen dat regelgeving voldoet aan de kenmerken van goede regelgeving die de Vlaamse Regering in 2003 goedgekeurd heeft. Goede regelgeving is regelgeving die bijvoorbeeld noodzakelijk, doeltreffend, doelmatig en afgewogen is.

De afgelopen jaren werden binnen onderwijs een aantal vereenvoudigingsprojecten gerealiseerd. Er staan ook nieuwe initiatieven op stapel. De administratieve lastenverlaging die dat oplevert, wordt becijferd in de jaarlijkse MALDO-rapporten. De Vlaamse compensatieregeling die bepaalt dat elke stijging van administratieve lasten door een regeringsbeslissing – decreet, besluit ... – gecompenseerd moet worden met een even grote daling

van bestaande administratieve lasten, helpt deze lasten in toom houden. Wie meer lasten verlaagt dan verhoogt, bouwt compensatiekrediet op. Onderwijs haalt hier een goede score.

In het kader van het Vlaamse formulierenproject scoort Onderwijs duidelijk beter dan het Vlaamse gemiddelde. Begin juni beschikte al 70 percent van de onderwijsformulieren over het kwaliteitslabel 'eenvoudig formulier'.

In navolging van Europa, dat tegen 2012 zijn administratieve lasten met 25 percent wil reduceren, besliste de Vlaamse Regering om tegen eind 2008 een nulmeting van administratieve lasten uit te voeren en op basis hiervan een eigen reductiedoelstelling te formuleren. Ook Onderwijs doet hieraan mee.

Het onderwijsveld wordt tijdens de nulmeting bevraagd. Naast concreet cijfermateriaal over onder meer tijdsbesteding levert deze bevraging ook suggesties tot vereenvoudiging op. Op die manier komen ook administratieve lasten die enkel subjectief zwaar zijn, aan bod. Op basis van het eindrapport wordt een rollend actieplan opgesteld. Daarna zal jaarlijks over de voortgang gerapporteerd worden.

Het beleidsveld hoger onderwijs fungeerde voor de nulmeting als een van de zes voortrekkers binnen Vlaanderen. Eind februari 2008 werd een eindverslag 'Meting Administratieve Lasten Hoger Onderwijs' gepubliceerd, waarvoor vertegenwoordigers van hogescholen en universiteiten een belangrijke input leverden. Op 13 juni 2008 werd een actieplan gepubliceerd. In dat rollend actieplan worden alle lopende en geplande projecten die een administratieve vereenvoudiging of kwaliteitsvolle regelgeving beogen, opgenomen.

De coördinatie van bestaande decreten in de werktekst van het voorontwerp van basisdecreet hoger onderwijs beoogt een verduidelijking, verbetering, transparantie en vereenvoudiging van de vigerende regelgeving voor het hoger onderwijs. De bestaande regelgeving die als een surplus wordt beschouwd, wordt afgeschaft. De transparantie wordt verhoogd door het wegwerken van tegenstrijdigheden, het vereenvoudigen van de formuleringen en de eenduidigheid in terminologie.

Bij het redigeren van voorontwerpen van besluiten van de Vlaamse Regering en voorontwerpen van decreten is steeds gepoogd rekening te houden met de transparantie van de regelgeving voor het onderwijzend personeel, studenten, ouders en externen.

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Momenteel zijn we in alle beleidsdomeinen bezig met een planlastenvermindering.

We hebben met de meerderheid zopas een voorstel van decreet ingediend om de planlasten voor steden en gemeenten te verminderen. Toch heb ik uit uw antwoord niet vernomen dat u stappen hebt gezet om de regellast te verminderen. U zult een nulmeting uitvoeren maar ik heb niet de indruk dat er regels worden afgeschaft wanneer er nieuwe regelgeving wordt ingevoerd.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw Libert, hebt u suggesties over totaal overbodige regelgeving die Vlaanderen inzake onderwijs heeft opgesteld? Aan welke voorbeelden denkt u dan?

Mevrouw Laurence Libert: Het gaat vooral over de documenten die de directies telkens opnieuw moeten invullen. Wij blijven maar regels bij maken. Onlangs is ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XVIII besproken. Er waren meer amendementen dan artikelen. Dat zegt genoeg. We blijven maar regels en artikelen goedkeuren die voor de scholen een serieuze overlast betekenen.

De heer Ludo Sannen: Ik ben het daarmee eens maar ik had graag een aantal voorbeelden gehoord.

De heer Jef Tavernier: Ik vind dit een serieuze bekentenis van een eminent lid van de meerderheid. Ik zal u te gepasten tijden citeren, mevrouw Libert.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
